

Fransa kanak xalqının azadlıq istəyini qanla boğur

Fransanın kolonial siyasətinin ağır nəticələri, müstəmləkəsi altında saxladığı xalqların fundamental hüquqlarını kobud şəkildə pozması, azadlıq istəyənləri həbs etməsi, öldürməsi hazırda Yeni Kaledoniyada baş verənlərin fonunda aydın şəkildə görünür. Azadlıq mücadiləsinə qalxan Yeni Kaledoniyada təkcə son günlər ərzində 150-yə yaxın insan həbs edilib, 3 nəfər qətlə yetirilib. Kanak xalqının hüquqlarını tapdalayan Makron hakimiyyətinin Yeni Kaledoniyada fəvqəladə vəziyyət elan etməsi, "TikTok" sosial şəbəkəsinin fəaliyyətini dayandırması və artıq ora qoşun yerləşdirməsi ilə bağlı xəbərlər də var.

Bütün bunlar özünü dünyaya "insan haqları"nın keşikçisi kimi sırayan Fransanın digər əsarəti altında saxladığı xalqlar kimi, kanak xalqının da azadlıq səsinə boğmaq üçün qan tökməkdən belə çəkinmədiyini gün kimi ortaya qoyur.

Kanakların qərarı nəzərə alınmalıdır

Tarixi soyqırımları üzərində qurulan, əli bir milyondan çox əlcəzairlinin qanına batan Fransanın "demokratiya" adı altında ölkələrə soxularaq onları əsarətdə saxlaması, insanlardan kölə kimi istifadə etməsi, müstəqillik istəklərini boğması, bir sözlə, əsrlər ötsə də, kolonializmini yeni üsullarla davam etdirməsi Bakı tərəfindən ifşa edilir.

Azərbaycan 2019-cu ildə Qoşulmama Hərəkatı (HQ) ölkələrinin yekdil dəstəyi ilə hərəkata sədrliyi qəbul etdiyi dövrdən etibarən Bandunq prinsiplərinə uyğun olaraq aktiv formada neokolonializmə qarşı mübarizə aparır. QH Əlaqələndirmə Bürosunun nazirlər toplantısı çərçivəsində 2023-cü il iyulun 6-da Bakıda "Müstəmləkəçiliyin tamamilə aradan qaldırılmasına doğru" adlı konfransın iştirakçıları tərəfindən Bakı Təşəbbüs Qrupunun (BTQ) yaradılması isə bu işə xüsusi təkan verib. Qrup XXI əsrdə hələ də müstəmləkəçilikdən əziyyət çəkən dünyanın müxtəlif bölgələrində yerləşən xalqların azadlıq uğrunda apardıqları mübarizəyə dəstək verir. Yeni Kaledoniyadakı Fransa istibdadının dünyaya çatdırılmasına da Bakı Təşəbbüs Qrupu öndərlik edir.

"Bakı Təşəbbüs Qrupu Yeni Kaledoniyada baş verən hadisələrlə bağlı Fransa hakimiyyəti tərəfindən həyata keçirilən son həbslər və komendant saatının tətbiqi ilə əlaqədar ciddi narahatlığımızı bildirir. Fransa təhlükəsizlik qüvvələrinin kanak xalqına qarşı törətdiyi zorakılıqlar bizdə dərin narahatçılıq doğurur", - deyər Fransa hakimiyyəti tərəfindən Yeni Kaledoniyada kanakların həbs olunması və mülki şəxslərə qarşı zorakılığa dair bu il 14 may tarixli bəyanatında BTQ bildirib. Bəyanatda Fransa hökumətindən kanak xalqının qərarının nəzərə alınması tələb edilib.

Eyni zamanda mayın 16-da Bakı Təşəbbüs Qrupu və Fransanın son koloniyaları olan Kanaki (Yeni Kaledoniya), Maohi Nui (Fransız Polineziyası), Fransız Qvianası, Martinik, Qvadelupa və Korsikadakı müstəqillik uğrunda mübarizə aparən 14 siyasi hərəkat birgə bəyanat yayıb.

Bəyanatda Fransa tərəfindən Kanaki - Yeni Kaledoniyada seçki kütləsinin genişləndirilməsi lehinə qanunsuz dəyişikliyin zorla tətbiq edilməsi pislənilib, müstəqillik uğrunda ədalətli mübarizəsində kanak xalqına tam dəstək ifadə olunub.

Qeyd olunub ki, administrativ gücünə, himayəsində olan xalqların öz müqəddəratını təyinetmə hüququnu inkar edən Fransa müstəmləkəçi doktrinasına uyğun olaraq, amansızlığın nəticəsi kanakların bu gün əlov içində olmasıdır.

Kanaki - Yeni Kaledoniyanın müstəqilliyə qovuşması beynəlxalq sənədlərə, xüsusən BMT-nin xalqların

rın öz müqəddəratını təyinetmə hüququ ilə bağlı 1514 sayılı qətnaməsinə uyğun bir öhdəlikdir. Buna görə kanak xalqının və onun tərəfdarlarının bütün mövcud etirazları legitimdir.

Bəyanatda Fransaya müstəmləkə siyasətini dayandıрмаğa və kanak xalqına öz taleyini sərbəst həll etməyə, beynəlxalq ictimaiyyətə isə kanak xalqının azlığa çevrilməsinə aparən bu iyrənc müstəmləkəçilik təcrübəsinə göz yummağa çağırış edilib: "BMT üzv dövlətlərini BMT Təhlükəsizlik Şurası vasitəsilə həyəcan təbili çalmağa, habelə bu ali qurumun toplaşaraq Fransa tərəfindən beynəlxalq hüququn pozulmasını pisləməsinə çağırış edirik!"

Müstəmləkə zülmünə göz yumulmamalıdır

Fransa Yeni Kaledoniyada baş verənlərə görə Azərbaycanın ünvanına absurd iddialar səsləndirir, ölkəmizi

ığtılaşlara "müdaxilə etməkdə" ittiham edir.

Bütün bunlar isə sözün əsl mənasında Fransanın həyasızlığını göstərir. Əsarətində saxladığı ölkələri çapıb talaayan, insanları ilə qul kimi davranan, onların hüquqlarını ayaqlar altına atan, azadlıq səsinə ucaldanları gözünü qırpmadan öldürən bu əliqanlı ölkə öz eybəcər simasını görməzdən gələrək Azərbaycana şər və böhtanlar atır, diqqətləri hadisələrin əsl mahiyyətindən yayındırmaq, dünya ictimaiyyətini çaşdırmaq üçün manipulyasiyalar edir. Yəni Paris utanverici, insanlığa yaraşmayan hərəkatlarına çeki-düzən vermək əvəzinə Azərbaycanın təmsalında onun çirkin simasını açıb göstərən güzgüyə daş atır.

Onu da vurğulamaq yerinə düşər ki, ölkəmizi könüllü şəkildə tərk edən təxminən 20 min erməniyə görə özünü həlak edən, Azərbaycana qarşı təzyiq, qarayaxma kampaniyasına başlayan Fransanın indi kanak xalqının

müstəqillik istəyini top-tüfənglə qarşılaması da elə Yelisey sarayının ikiüzlülüyünü, hadisələrə öz işinə yarayan formada yanaşdığını təsdiqləyir.

Göründüyü kimi, Makron hakimiyyəti kolonializm siyasətini davam etdirməkdə ısrarlıdır və buna görə də Yeni Kaledoniyada xalqın öz müqəddəratını, taleyini sərbəst həll etmək hüququnu heçə sayır və kanakları azlığa çevirmək üçün iyrənc siyasət yürüdür, dinc etirazların yatırılmasında gücdən istifadə edir, nümayişçilərə zor tətbiq edir, onları əzir və öldürür.

Beynəlxalq cəzasızlıq mühitindən yararlanan Fransanın müstəmləkə zülmünə göz yumulmamalı və buna "Dur!" deyilməlidir. Kanak xalqının haqlı mübarizəsinə Azərbaycanla, Bakı Təşəbbüs Qrupu ilə yanaşı, digər ölkələr və beynəlxalq təşkilatlar da dəstək verməlidirlər.

*Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"*